

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до створення силябусів освітніх компонентів в
Національному університеті водного господарства та
природокористування

Рекомендовано
науково-методичною радою НУВГП
від 24.03.2021 р. Протокол № 2

Голова науково-методичної ради НУВГП

О. А. Лагоднюк

Рівне – 2021

Методичні рекомендації до створення силабусів освітніх компонентів розроблено для всіх учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування [Електронне видання] / Корбутяк В. І., Лагоднюк О. А. – Рівне : НУВГП, 2021. – 7 с.

Укладачі: Корбутяк В. І., Лагоднюк О. А.

Рецензенти: Клімов С. В., к.т.н., доцент, зав. кафедри гідроінформатики;

Білецький А. А., к.т.н., доцент кафедри гідротехнічного будівництва та гідравліки;

Нестерчук Н. Є., доктор наук з фізичного виховання і спорту, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, професор.

Відповідальний за випуск: Лагоднюк О.А., проректор з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи.

© Корбутяк В. І., 2021

© Лагоднюк О. А., 2021

© НУВГП, 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Методичні рекомендації до створення силабусів освітніх компонентів розроблено відповідно до Положення про силабус (нова редакція), затвердженого наказом ректора від 08.04.2021 № 239 [9]. При формуванні силабусу освітнього компонента використовуються діючі стандарти вищої освіти та сформовані на їх основі освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми.

1.2. В методичних рекомендаціях наведено пояснення щодо формулювання даних змісту структурних елементів силабусу, перелік локальних нормативних документів та інших матеріалів.

1.3. Силабус розробляється і затверджується до початку навчального семестру, розміщується у [репозиторії університету](#) та в складі навчально-методичного забезпечення освітнього компонента на навчальній [платформі Moodle](#) оприлюднюється на [вебплатформі “Силабус”](#). Процедура розгляду, затвердження та розміщення силабусів в репозиторії університету здійснюється за відповідним Порядком <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/20183> [12].

1.4. Силабус є засобом комунікації між викладачем та здобувачами вищої освіти (далі – здобувачі) як узагальнення змісту та порядку вивчення освітнього компонента, повинен бути доступним і зрозумілим для здобувачів.

1.5. Обсяг силабусу та спосіб подання інформації у кожному критерії/розділі документа визначається викладачем освітнього компонента на свій розсуд.

1.6. Викладач повинен обов'язково ознайомити здобувачів на початку семестру навчального року зі змістом силабусу, а також перевірити/оцінити знання здобувачів стосовно основних критеріїв/розділів цього документа без внесення балів у загальну структуру оцінки за освітній компонент.

2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОВНЕННЯ КРИТЕРІЇВ/ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ (див. п. 1.2) СИЛАБУСУ

2.1. Як отримати Open Research and Contributor ID (ORCID). [Інструкцію з реєстрації даного ідентифікатора](#) наведено у Вікіситеті НУВГП [2].

2.2. Компетентності та програмні результати навчання (ПРН) виписуються за шифрами із матриць відповідностей компетентностей та ПРН освітнім компонентам. Ці показники повинні відповідати навчальній дисципліні (освітній компоненті) згідно з освітньою програмою (ОП). Не обов'язково дослівно відтворювати ту чи іншу компетентність та ПРН із ОП, дозволяється дещо перефразувати та уточнювати/деталізувати, тобто необхідно виписати саме ті аспекти, що розкривають даний курс за структурно-логічною схемою ОП. ПРН повинні корелювати з програмними компетентностями ОП.

2.3. Структура та зміст освітнього компонента. Викладач самостійно, на свій розсуд, формує за змістом та відповідною формою інформацію для здобувачів стосовно окремих змістових модулів та/чи тем навчальних занять та/чи результатів навчання та/чи засобів навчання. [Приклади засобів навчання](#) наведено у Вікіситеті НУВГП [13].

2.4. Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills). Соціальні навички (soft skills) повинні відповідати заявленим цілям ОП. Вони можуть частково перетинатись із загальними компетентностями, визначеними в стандартах вищої освіти та ОП. Позитивною практикою є формування soft skills при вивченні конкретних освітніх компонентів, однак не вичерпується лише цим, бо також може формуватися в межах загальних та фахових освітніх компонентів. [Приклади найпопулярніших соціальних навичок](#) наведено у Вікіситеті НУВГП [16].

2.5. **Форми та методи навчання.** Форми і методи навчання та викладання, повинні сприяти досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, відповідати вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Відповідність методів навчання і викладання заявленим програмним результатам навчання і є реалізацією принципу, закладеного в [ESG-2015](#). Викладачі вільні у виборі методів навчання та викладання у своєму курсі. [Приклади форм та методів навчання наведено у Вікіситеті НУВГП](#) [15]. Форми та методи навчання в умовах карантину можуть бути змінені відповідно до [Інструкції](#) для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі [1].

2.6. Порядок та критерії оцінювання. Контрольні заходи, їх зміст і критерії оцінювання здобувачів мають бути повними, чіткими, зрозумілими, валідними та вчасно оприлюдненими. Контрольні заходи повинні дозволяти перевірити досягнення ПРН. Важливо зазначити, яким чином застосовуються різнорівневі види завдань, у тому числі самоконтроль. [Приклади методів оцінювання наведено у Вікіситеті НУВГП \[14\]](#), процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів регламентовано [Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти \[8\]](#).

2.7. Поєднання навчання та досліджень. Оновлення. Викладачі повинні регулярно оновлювати зміст освітніх компонентів на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Це одне з головних завдань системи внутрішнього забезпечення якості в НУВГП. Такий стан справ, коли зміст переважної більшості освітніх компонентів не оновлювався протягом тривалого часу, є неприйнятним. Винятком можуть бути освітні компоненти із основ певної науки, якщо зміст відповідних наукових положень є загально визнаним і сталим у науковій спільноті. Викладачі у таких випадках зобов'язані оновлювати свої курси в аспекті методів викладання, матеріалів для підготовки тощо.

2.8. Неформальна та інформальна освіта. До здобувачів доводяться чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Більше інформації про неформальну та інформальну освіту у [Положенні про неформальну та інформальну освіту у НУВГП \[7\]](#).

2.9. Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання. Потрібно організувати навчання та викладання за цими освітніми компонентами таким чином, щоб взаємодія з роботодавцями мала реальний та постійний характер. Не допускається, щоб роботодавці залучались лише епізодично або їхнє залучення мало суто формальний характер. Потрібно повідомити здобувачів, з якими роботодавцями/об'єднаннями роботодавців співпрацює кафедра/викладач для забезпечення якості ОП/освітнього компонента. Також можна пояснити здобувачам, чим обґрунтований саме такий вибір роботодавців.

2.10. Правила академічної доброчесності. В НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету. Враховуючи специфіку цього освітнього компонента, здобувачам необхідно чітко і зрозуміло пояснити політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в НУВГП. Викладач повинен здійснювати зрозумілі та прозорі процедури реагування на порушення академічної доброчесності і притягати до академічної відповідальності. Більше інформації про академічну

добросесність в НУВГП ([Кодекс чесі студента](#) [3], вебіари, короткі відео поради, інформаційно-роз'яснювальні матеріали), яку викладач може використати для пропагування академічної добросесності, доступно за [посиланням](#).

2.11. **Вимоги до відвідування.** Викладач додатково може пояснити здобувачам процедуру ліквідації академічних заборгованостей шляхом повторного вивчення здобувачами освітнього компонента або проходження повторного курсу навчання відповідно до [Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП](#) [10].

2.12. **Академічна мобільність. Інтернаціоналізація.** Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі РН у вітчизняних та іноземних ЗВО (через проходження окремих освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), і такі результати навчання також можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у [Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП](#) [5] та [Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП](#) [11].

2.13. **Інформаційні технології навчання. Інформаційна підтримка здобувачів.** Викладач зобов'язаний пояснити здобувачам, що навчальні заняття проводяться також за допомогою електронного ресурсу навчально-методичного забезпечення НУВГП ([платформа дистанційного навчання Moodle](#)) та безкоштовного додатка для комунікацій Google Hangouts Meet <https://meet.google.com/> пакета Google for Education. Вхід для використання наведених інформаційних технологій здійснюється через корпоративну пошту університету name@nuwm.edu.ua. Інші питання організації освітнього процесу викладач зобов'язаний пояснити здобувачам, послуговуючись [Переліком локальних нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу в НУВГП](#) [4].

3. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1. Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <http://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>
2. Інструкція з реєстрації в ORCID <https://cutt.ly/UxqSP11>
3. Кодекс честі студента <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>
4. Перелік локальних нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу в НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>
5. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
6. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>
7. Положення про неформальну та інформальну освіту Національного університету водного господарства та природокористування <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>
8. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>
9. Положення про си́лабус (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18509>
10. Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>
11. Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>
12. Порядок розгляду та затвердження розміщення си́лабусів і методичних вказівок через електронний документообіг iDoc (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/20183>
13. Приклади засобів навчання <https://cutt.ly/axqA8c3>
14. Приклади методів оцінювання <https://cutt.ly/wxqs9ec>

15. Приклади методів, технологій навчання та викладання
<https://cutt.ly/rxqdis4>

16. Приклади соціальних/м'яких навичок <https://cutt.ly/GxqDwtv>

17. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми
<https://cutt.ly/Nz14qfr>